

pm120215
TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

Dluhová krize v eurozóně a snahy o záchranu společné měny

Technické parametry

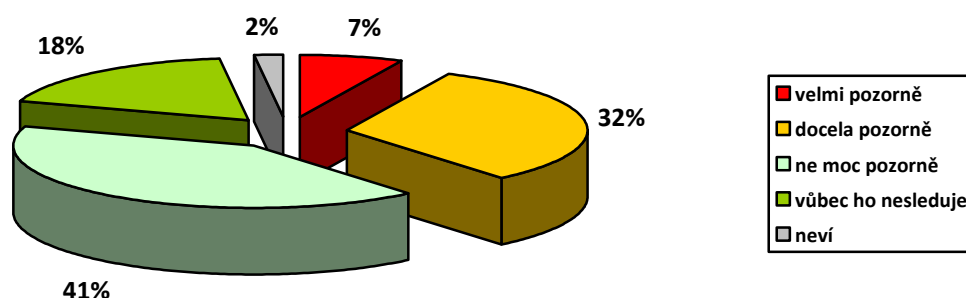
Výzkum:	<i>Naše společnost, v12-01</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>9. – 16. 1. 2012</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1090</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.174, PM.175, PM.176, PM.177</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. února 2012</i>
Zpracoval:	<i>Milan Tuček</i>

V lednu 2012 byly do pravidelného výzkumu *Naše společnost* zařazeny otázky zjišťující názor veřejnosti na aktuální problematiku spojenou s dluhovou krizí v eurozóně a s pokusy o záchranu společné měny euro ve stávajícím rozsahu. I když daná krizová situace v EU trvá již delší dobu, v takto konkrétně formulované podobě (celoevropská dohoda o rozpočtové kázni – „Pakt rozpočtové disciplíny“, půjčka eurozóně) jsme názor veřejnosti zjišťovali poprvé. Otázky byly pokládány v druhém týdnu v lednu (a vzhledem k technice sběru dat připraveny o týden dříve), takže odrážejí situaci, která byla dalším vývojem politických jednání a rozhodnutí významně pozměněna. Přesto si myslíme, že názory veřejnosti, jež odrážejí situaci, kdy se diskutovala devadesátimiliardová půjčka a kdy ještě nedošlo k odmítnutí fiskální dohody předsedou vlády, mají svoji relevanci.

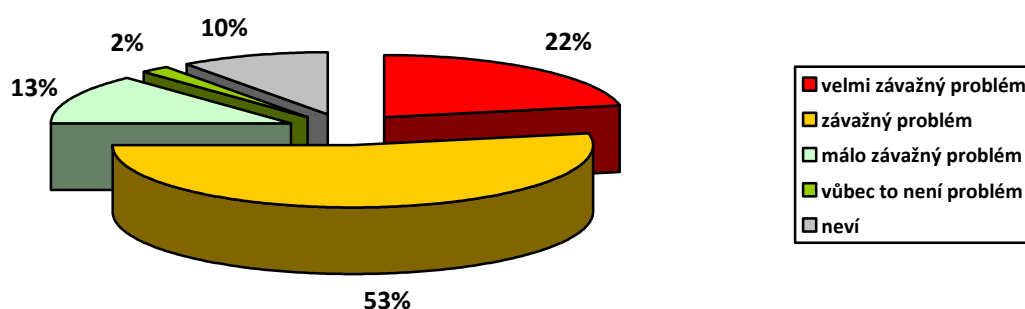
Otázky na dohodu o rozpočtové kázni a mnohamiliardovou půjčku byly uvozeny zjišťováním, zda a jak moc veřejnost danou problematiku sleduje (viz graf 1) a zda krizovou situaci v eurozóně považuje za problém pro Českou republiku (viz graf 2).

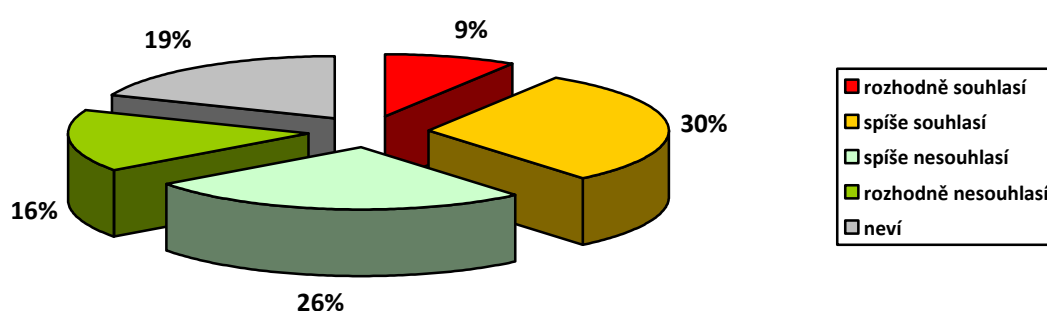
Graf 1: Jak pozorně sledujete vývoj událostí okolo tzv. dluhové krize v eurozóně a snahy o záchranu společné měny euro?¹

Graf 2: Je krize v eurozóně problémem pro Českou republiku?²

Graf 3: Souhlasíte nebo nesouhlasíte s připojením České republiky k celoevropské dohodě o rozpočtové kázni?³

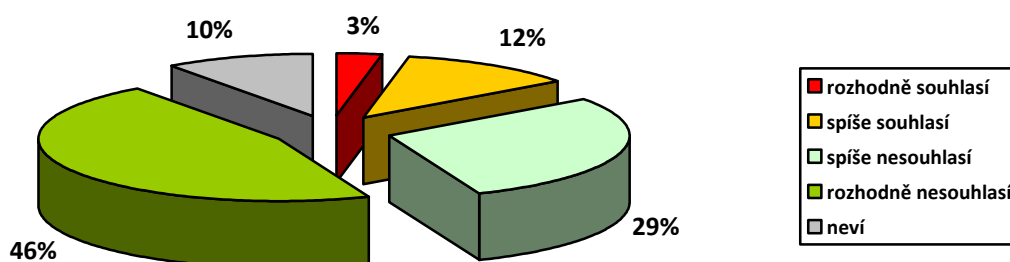

¹ Otázka: „Jak pozorně sledujete vývoj událostí okolo tzv. dluhové krize v eurozóně a snahy o záchranu společné měny euro? Velmi pozorně, docela pozorně, ne moc pozorně, vůbec ho nesledujete.“

² Otázka: „Je podle Vás krize v eurozóně problémem pro Českou republiku? Je velmi závažným problémem, je závažným problémem, je málo závažným problémem, vůbec není problémem.“

³ Otázka: „Země eurozóny uzavřely dohodu, která posiluje dohled Evropské unie nad rozpočtovou kázní jednotlivých států. Souhlasíte nebo nesouhlasíte s připojením České republiky k této dohodě? Rozhodně souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, rozhodně nesouhlasíte.“

Graf 4: Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, aby Česká republika přispěla půjčkou 90 miliard korun ke stabilizaci eurozóny?⁴

S paktem rozpočtové disciplíny (viz graf 3) souhlasí dvě pětiny dotázaných (9 % rozhodně souhlasí), nesouhlasí taktéž dvě pětiny (rozhodně však nesouhlasí 16 %) a jedna pětina odpověděla, že neví. Souhlas s půjčkou určenou na stabilizaci eurozóny (viz graf 4) je výrazně nižší: souhlasí přibližně jen jedna šestina občanů (a pouze 3 % souhlasí rozhodně), zatímco tři čtvrtiny jsou proti (46 % rozhodně nesouhlasí) a desetina dotázaných volila odpověď „nevím“.

Při analýze provázanosti mezi uvedenými názory a postoji jsme zjistili:

- ✓ Šedesát procent z těch, kteří sledují situaci okolo dluhové krize velmi pozorně, považuje eurokrizi za velmi závažný problém pro naši republiku, kdežto mezi těmi, kteří ji sledují „docela pozorně“, ji za velmi závažný problém považuje jen jedna čtvrtina. (Mezi těmi, kteří situaci vůbec nesledují, 15 % ji považuje za závažný problém a téměř 40 % odpovědělo, že „neví“).
- ✓ Podobná souvislost byla zjištěna mezi mírou sledovanosti krize a názorem na připojení se ČR k dohodě o rozpočtové kázni (ti, kteří sledují „velmi pozorně“, tak z jedné čtvrtiny „rozhodně souhlasí“ s připojením ČR k paktu rozpočtové disciplíny, ti, kteří krizi sledují „docela pozorně“, rozhodně souhlasí v 13 %, a ti, kteří krizi vůbec nesledují, souhlasí v 4 %, přičemž mezi nimi 44 % uvedlo odpověď „neví“).
- ✓ V případě souhlasu/nesouhlasu s půjčkou jsme sice zjistili určitou vazbu na míru sledovanosti krizové situace (ti, co situaci sledují velice pozorně, z 12 % byli rozhodně pro poskytnutí půjčky, v ostatních případech to bylo zanedbatelné procento), avšak u všech víceméně shodně dominovala odpověď „rozhodně nesouhlasí“ s podílem zhruba v rozmezí 40 - 50 %.

⁴ Otázka: „Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, aby Česká republika přispěla půjčkou 90 miliard korun ke stabilizaci eurozóny? Rozhodně souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, rozhodně nesouhlasíte.“

- ✓ Souvislost mezi tím, za jak závažný problém pro ČR lidé považují eurokrizi, a mezi souhlasem s připojením ČR k paktu rozpočtové disciplíny či souhlasem s půjčkou, je oproti výše uvedeným vazbám slabší, i když u obou položek byl zaznamenán relativně zvýšený podíl „rozhodně“ souhlasících mezi dotázanými, kteří dluhovou krizi v eurozóně vnímají jako „velmi závažný problém“ pro ČR. Nejmarkantnějším rysem ve vzájemném vztahu mezi těmito otázkami je tak zjištění, že ti, kteří odpověděli „nevím“ na otázku o závažnosti eurokrize pro ČR, z bezmála dvou třetin odpovídají „nevím“ i v otázce na přistoupení ČR k paktu rozpočtové disciplíny. Je přitom zajímavé, že titíž dotázaní pouze z jedné třetiny odpovídají „nevím“ v otázce na půjčku, zatímco téměř dvoutřetinová většina mezi nimi půjčku odmítá, podobně jako ji výraznou většinou odmítají i ostatní.

Ze sociodemografických charakteristik statisticky významně (hladina významnosti nižší než jednaprocentní) ovlivňuje rozložení odpovědí ve všech položených otázkách pouze **vzdělání** – podle očekávání vzdělanější respondenti se významně více zajímají o eurokrizi (korelační koeficient 0,3), více ji považují za problém pro naši republiku, více souhlasí s paktem rozpočtové disciplíny a více souhlasí s půjčkou (korelační koeficienty jsou ale nižší 0,12-0,15). Na hraně jednaprocentní statistické významnosti je korelace s **levopřavou politickou orientací** – ti, kteří jsou praviceovější, tak se jak více zajímají o vývoj dluhové krize, tak více souhlasí s paktem i půjčkou. Levicově orientovaní o trochu více zdůrazňují krizi v eurozóně jako problém pro ČR. Muži a ženy se v názorech neliší, pouze muži (podle očekávání) vývoj dluhové krize více sledují.

Určité názorové rozdíly jak na pakt rozpočtové disciplíny, tak na půjčku určenou na stabilizaci eurozóny, existují mezi respondenty podle vyjádřených volebních preferencí. Relativně vyšší podíl souhlasu s přistoupením ČR k paktu rozpočtové disciplíny se v tomto ohledu vyskytoval mezi příznivci TOP 09 (56 %) a v menší míře i ODS (50 %). Zvýšený podíl souhlasících (32 %) se mezi stoupenci TOP 09 objevil i ve vztahu k devadesátimiliardové půjčce na stabilizaci eurozóny.